

Bezwaarschrift EZ

**Aan de minister van Economische Zaken,
Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Postbus 20401,
2500 EK Den Haag**

Uw kenmerk:

Oostvoorne, 21 oktober 2016

Betreft: **Verlenen omgevingsvergunning aan
GeoMec-4P te Vierpolders voor de
Inrichting Aardwarmte Vierpolders.**

Mijnheer de Minister,

De Vereniging Verontruste Burgers van Voorne (VVBV) is een vereniging die statutair tot doel heeft de internationaal befaamde natuurgebieden van en in de nabijheid van Voorne en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners te beschermen. De vereniging tracht dit doel te bereiken door onder meer kritisch de ontwikkelingen te volgen die een negatieve invloed kunnen hebben op de woon- en leefomgeving van de bewoners dan wel afbreuk doen aan de eerdergenoemde natuurgebieden.

In onze brief van 20 september 2016 heeft de VVBV u verzocht om verlenging van de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift inzake bovengenoemde omgevingsvergunning. U hebt ons uitstel verleend tot vier weken na uw verzenddatum van uw antwoord dd. 27 september 2016 om ons bezwaarschrift nader te motiveren. Van dit geboden uitstel heeft de VVBV gaarne gebruik gemaakt en bij deze zenden wij onze bezwaren tegen de verleende Wabovergunning toe.

Om dezelfde redenen als vermeld in ons verder nog niet nader gemotiveerde bezwaarschrift waren wij niet in de gelegenheid om eerder een zienswijze in te dienen.

Toelichting

De VVBV heeft in het recente verleden met zorg kennis genomen van de vestiging van de inrichting Aardwarmte Vierpolders aan de Moersaatsenweg in Vierpolders, op een locatie die volgens het toen vigerende bestemmingsplan Landelijk gebied Brielle de bestemming had Natuur met agrarisch medegebruik. Tegen de noodzakelijke wijziging van het bestemmingsplan zijn wij bij gemeente Brielle in bezwaar gegaan. Wij waren van mening dat het aardwarmteproject ten behoeve van de glastuinbouw uitgevoerd diende te worden binnen de begrenzing van het glastuinbouwconcentratiegebied te Vierpolders zoals op de kaart van het genoemde bestemmingsplan staat aangegeven en niet gesitueerd moest

worden nabij de verbindingszone behorende tot de ecologisch hoofdstructuur en in de directe nabijheid van een tiental burgerwoningen gelegen langs de Moersaatsenweg en de druk bereden Rijksstraatweg tussen Brielle en Hellevoetsluis tevens de uitvalsweg voor Vierpolders en Nieuwenhoorn. Voorts vreesden wij voor geluidhinder van een fakkelinstallatie en overlast bij het injecteren van het retourwater in de diepe ondergrond; mogelijke explosiegevaaren bij het vrijkomen van aardgas bij de winning van heet water. De eerste 5 jaar moest het project beschouwd worden als een 'pilotproject', hetgeen onze zorg nog groter maakte (zie bijlage 1). De gemeente Brielle heeft onze bezwaren tegen de toenmalige wijziging van het bestemmingsplan ongegrond verklaard waarna wij in beroep zijn gegaan bij de Raad van State. Tijdens de zitting op 29 oktober 2012 betoogden de gemeente, de betrokken tuinders en GeoMec dat van het voorgenomen warmteproject geen gevaar te duchten viel en dat installaties alle inpandig zouden worden geplaatst. Gevaaren voor de omgeving zouden er niet zijn. Geluid zou vallen binnen de wettelijke normen, gas en olie zouden eventueel in beperkte mate meekomen. In zijn uitspraak van 21 november 2012 achtte de Raad van State ons beroep ongegrond (zie bijlage 2).

Toen enige tijd later de gemeente Brielle de benodigde Wabo procedure begon is de VVBV niet in bezwaar gegaan omdat wij ons hadden neergelegd bij de uitspraak van de Raad van State. Het warmteproject zou immers niet veel meer zijn dan twee pijpen in de grond, de een voor het winnen van heet water en de ander voor terugpompen.

De lopende vergunningsprocedure van 2012 is tussentijds overgenomen door het Ministerie van Economische Zaken met als toezichthouder het Staatstoezicht op de Mijnen. Het warmteproject heet dan een mijnbouwwerk.

De overheid is tekort geschoten in de zorgplicht.

In de bestemmingsplanprocedure werd het mijnbouwwerk aangemerkt als een pilotproject. Dat is gebleken. De omwonenden zijn blootgesteld aan grote geluidsoverlast. Het boren heeft maanden en maanden geduurd. Al kort na ingebruikname van het mijnbouwwerk ontstonden problemen met het terugpompen van het retourwater. Het retourwater werd opgeslagen in foliebassins en per as afgevoerd en geloosd in oppervlaktewater in het Rotterdamse havengebied. De reparatie onder in het boorgat heeft maanden geduurd. Erger nog de omwonenden worden ook blootgesteld aan explosiegevaar. De dichtstbijzijnde woning aan de Moersaatsenweg staat op 26 m. van het bedrijfsterrein. De meest explosieve situatie kan zich voordoen aan de achterzijde van het bedrijfsterrein waar de ontgassingstank annex gasopslag is opgesteld op korte afstand van de fakkelinstallatie. Beide installaties en de bijbehorende leidingen staan of liggen, in tegenstelling tot de toezeggingen bij de Raad van State, in de open lucht. Dat kan ook niet anders. Maar het toont wel aan dat er sprake is van een veel risicovoller procesvoering dan tot uiting is gekomen tijdens de bestemmingsplanprocedure. Genoemde achterzijde van het bedrijfsterrein grenst aan de Strypse Wetering, met aan de andere zijde een fietspad, nog een slootje en daarlangs een aantal burgerwoningen op ca. 100 m. afstand, vervolgens de druk bereden Rijksstraatweg. Het laat zich denken dat een drukgolf vanuit de 75 bar gasopslag dan wel een gaswolkexplosie ernstige gevolgen kan hebben voor de direct omwonenden, toevallige passanten en grote schade kan veroorzaken aan de kassen in het glasintensiveringsgebied in Vierpolders. In bijlage 3 vindt u een uitgebreide onderbouwing van de door de VVBV gesignaleerde risico's.

Het mijnbouwwerk aan de Moersaatsenweg is bij ongelukken door zijn ligging moeilijk bereikbaar voor de hulpdiensten.

De VVBV vindt het verwijtbaar dat mensen in de buurt van het mijnbouwwerk zijn en worden blootgesteld aan experimenten die gevaarlijke situaties opleven. De overheid is voorbijgegaan aan zijn zorgplicht.

De VVBV blijft van mening dat de instandhouding van dit mijnbouwwerk op de locatie aan de Moersaatsenweg zeer ongewenst is en stelt voor het mijnbouwwerk te verplaatsen naar het Brielse bedrijventerrein aan de Groene Kruisweg nagenoeg aan de andere zijde van het bedoelde glastuinbouwintensiveringsgebied. Het meest risicovolle onderdeel, namelijk de bewerking van het hete water en het terugpompen, kan dan plaats vinden op een bedrijventerrein dat door zijn ruimte en ligging beter geschikt is. De boorput aan de Moersaatsenweg kan met een dubbele pijpleiding verbonden worden met de nieuwe locatie.

Het lijkt overigens meer geëigend dat het mijnbouwwerk permanent wordt bemand.

Andere punten van bezwaar

- Het gebruik van een biocide bij het terugpompen van het retourwater die volgens de gebruiksvoorschriften niet in het milieu mag worden geloosd. Uitgaande van het feit dat ook de zeer diepe bodem inmiddels ook tot ons milieu behoort, is de VVBV tegen het gebruik van het biocide Cortron®CK990-G. Het brengt schade toe aan in waterlevende organismen met langdurige gevolgen. Het kan toch niet zo zijn dat wij nu ook de allerdiepste waterlagen gaan vervuilen. Ook voor de mens is het middel schadelijk. Bij bluswerk moet de brandweer een persluchtmasker dragen en bij gebruik moeten strenge maatregelen worden genomen voor de persoonlijke veiligheid.
- In de voorschriften van de vergunning wordt niet de aanwezigheid van brandwerende kleding genoemd.
- Er wordt geen permanente noodstroomvoorziening voorgeschreven terwijl juist stroomuitval ernstige gevolgen kan hebben bij het ontstaan van ongevallen, zie opnieuw bijlage 3.
- Er wordt op het bedrijfsterrein rondgereden met door benzine of diesel aangedreven motoren. Op een terrein waar tijdens het productieproces aardgas kan lekken is dit een risico.
- Het bedrijfsterrein is alleen bij de toegangspoorten afgesloten door een hekwerk. Er liggen smalle sloten langs drie zijden van het bedrijf, zo smal en ondiep dat via die route het bedrijfsterrein gemakkelijk betreedbaar is. Aan de achterzijde van het bedrijf ligt de bredere Strypse Wetering die door kwaadwilligen ongezien met een bootje kan worden overgestoken.
- Er worden door het mijnbouwwerk blijkens het aanvraagformulier schadelijke stoffen in de atmosfeer gebracht als CO², stikstofdioxide, koolmonoxide, fijn stof, benzoopyreen, arseen, lood.

Duurzaamheid.

Er wordt bij heetwaterwinning uit diepe aardlagen gemakkelijk gesproken over duurzame energie. Dat is hier niet het geval. De heetwaterbel is weliswaar groot maar ook eindig. In een gesprek in 2012 tussen GeoMec-4P en de VVBV kwam naar voren dat de bron dertig jaar gebruikt kan worden en daarna te ver is afgekoeld. Dit is niet wat men onder duurzame energie verstaat. Het is voor de VVBV de vraag, gezien de risico's die het gebruik van de bron met zich mee kunnen brengen, of het project moet worden doorgezet.

In een tijdperk van energietransitie moet ook de vraag gesteld worden of er bedrijfstakken uit Nederland moeten verdwijnen. Gezien de energie intensieve aard van verwamde glastuinbouw en de eenvoudige vervangbaarheid van de producten die worden geteeld door import uit zuidelijker landen, komt die bedrijfstak voor beëindiging in aanmerking.

Het ministerie van Economische Zaken als vergunningverlener.

Het ministerie van Economische Zaken is met de glastuinbouw verknoopt door de stroom aan subsidies voor deze bedrijfstak. Ook het mijnbouwwerk aan de Moersaatsenweg is een miljoenensubsidie toegezegd. De VVBV vraagt zich af of het ministerie voldoende onafhankelijk is om op te treden als vergunningverlener. In goed Nederlands wordt dat `het keuren van eigen vlees` genoemd.

Tot slot

Gezien het voorgaande verzoekt de VVBV de minister de verleende omgevingsvergunning voor het mijnbouwwerk aan de Moersaatsenweg in te trekken en te overwegen, of de risicovolle werkzaamheden en andere overlast te doen verplaatsen naar het eerder genoemde Brielse bedrijventerrein aan de Groene Kruisweg te Brielle.

Hoogachtend,
Vereniging Verontruste Burgers van Voorne
Namens deze,

J.L.M. Braat
secretaris

N. Mager-Herder
voorzitter

Bijlagen,

1. Zienswijze wijziging bestemmingsplan Landelijk Gebied Brielle dd. 2-4-2012.
2. Uitspraak Raad van State dd. 21-11-2012
3. De technische onderbouwing van de in het bezwaarschrift genoemde risico's.

CC.
Pers
Provinciale Staten ZH
Gedeputeerde Staten ZH
Gemeente Brielle
Natuur & Milieufederatie Zuid-Holland
Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
Stichting Duinbehoud
Stichting Natuur en Milieu
Vereniging Natuurmonumenten
Waterschap de Hollandse Delta

Aan de leden van de gemeenteraad van Brielle,
Postbus 101,
3230 AC Brielle.

Oostvoorne, 23 april 2012

Betreft: zienswijze inzake ontwerpbestemmingsplan GeoMec-4P

Dames en heren, leden van de gemeenteraad,

De Vereniging Verontruste Burgers van Voorne (hierna te noemen VVBV) is een vereniging die statutair tot doel heeft de internationaal befaamde natuurgebieden van en in de nabijheid van Voorne en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners te beschermen. De vereniging tracht dit doel te bereiken door onder meer kritisch de ontwikkelingen te volgen die een negatieve invloed kunnen hebben op de woon- en leefomgeving van de bewoners dan wel afbreuk doen aan de eerdergenoemde natuurgebieden.

Vanuit deze doelstelling geven wij onze zienswijze op de beoogde activiteit en het daarvoor ter inzage gelegde ontwerpbestemmingsplan.

Uiteraard is de VVBV voorstander van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen als aardwarmte, in dit geval ten behoeve van de glastuinbouw voor 60 à 80 ha. Bij invulling van de geprognosticeerde warmtevraag zal de uitstoot van CO2 met 31.000 ton per jaar verminderen. Eerdere berichten deden geloven dat de gevonden heetwaterbron in het glasconcentratie gebied Vierpolders voldoende zou zijn om zelfs hele woonwijken voor tenminste 30 jaar te kunnen verwarmen. De ambitie blijft kennelijk beperkt tot 60 à 80 ha. glas ten behoeve van 8 glastuinders.

Uit de pers heeft de VVBV vernomen dat de aardwarmte is aangeboord in de beoogde nieuwe glastuinbouwlocatie het Land van Piek. Het verbaast de VVBV dan ook dat het ontwerpbestemmingsplan GeoMec-4P gelegen is buiten het glasconcentratiegebied Vierpolders en wel in een gebied dat volgens de Toelichting een agrarische bestemming heeft maar feitelijk bestemd is voor waterberging voorzien van natuurvriendelijke oevers in het stroomgebied van de Strypse Wetering zijnde een provinciale ecologische verbindingzone tussen het Natura 2000-gebied Voorne's Duin en de Gootezoom en daarmee automatisch onderdeel van de EHS volgens de Natura-2000 wetgeving. Het waterschap acht een waterberging ter plaatse noodzakelijk als gevolg van de voorgenomen kassenbouw op het Land van Piek. Die waterberging kan dan meteen worden

ingericht ter afscherming van het kassencomplex naar het open polderlandschap. De burgerbewoners ter plaatse weten niet anders of er zou voor hun woningen een aantrekkelijk landschap worden gerealiseerd. Nu worden ze uit het niets overvallen door een overlastgevend bedrijfsterrein.

Bovendien onttrekt de nieuw voorgestelde functie opnieuw oppervlakte aan het agrarische areaal.

Bezwaar tegen de locatie

De VVBV maakt bezwaar tegen de locatiekeuze buiten het glasconcentratiegebied. In het kassengebied is meer dan voldoende ruimte om een terrein voor de winning van aardwarmte ten behoeve van de glastuinbouw in te richten. Gedacht kan worden aan het terrein van proefboring gelegen in het Land van Piek. Het ruimtebeslag van de bedrijfslocatie bedraagt 3400 m², het totaal te bebouwen oppervlak 1700 m², en kan dus gemakkelijk, gezien het ruimtebeslag van ca. 1%, worden ingepast in een terrein van ca. 30 ha. Van de nu voorgestelde bedrijfslocatie aan de Moersaatsenweg moet via een schuine boring op een diepte van 2 km. de aardwarmte worden aangeboord welke ter plaatse van de eerdere proefboring met een rechte boring kan worden bereikt.

De installatie kan ook heel goed worden geplaatst binnen het bouwvlak van één der deelnemende tuinders. Daarmee zou dan meteen worden voorzien in betere bewaking van de installaties voor de winning van aardwarmte.

Het initiërende tuindercollectief vond het uit eigenbelang echter interessanter om een stuk grond buiten het glasconcentratiegebied te verwerven opdat de warmwaterleidingen naar hun respectievelijke bedrijven zo kort mogelijk zouden zijn en daarmee voor de 8 initiatiefnemers voordeliger. Door te bewilligen in de thans gekozen locatie worden de aansluitkosten voor eventuele andere belangstellenden alleen maar hoger. De gemeente Brielle handelt ons inziens in strijd met het algemeen belang door een kleine groep tuinders het ruimtelijk beleid te laten dicteren, waardoor ook een groep burgers in en buiten het glasconcentratiegebied Vierpolders direct in hun belangen worden benadeeld.

Binnen de invloedssfeer van het gekozen bedrijfsterrein aan de Strypse Wetering liggen behalve twee woningen aan de Moersaatsenweg, aan de Rijksstraat op de gemeentegrens met Hellevoetsluis een cluster van ca. 10 burgerwoningen.

De VVBV is van mening dat de belangen van burgers in deze volstrekt onvoldoende zijn afgewogen.

De financiële uitvoerbaarheid

In de Toelichting wordt gezegd dat er geen exploitatieplan hoeft te worden toegevoegd omdat alle kosten door de tuinders worden gedragen. Deze uitspraak moet beter worden onderbouwd. Het gaat hier immers om een pilot project waarbij over vijf jaar kan blijken dat nog hoge kosten moeten worden gemaakt om het project in stand te houden. Kosten die de draagkracht van de deelnemers te boven gaat.

Tijdens de voorlichtingsavond voor de omwonenden is gezegd dat voor het project een rijkssubsidie is aangevraagd. Uit de Toelichting blijkt niet of die subsidie ook is toegekend.

Aansprakelijkheid

Hoe is de aansprakelijkheid geregeld bij een accident met de installatie dat buiten de hekken schade veroorzaakt aan personen en of gebouwen?

Hoe weten we dat de inrichting voldoet aan de lage BEVI categorie SBI 3 zoals in de Toelichting op pg 29 wordt vermeld? Er wordt immers naast water ook olie en gas opgepompt?

Pilot project

Gezien het feit dat over onderdelen van het project gesproken wordt als over een pilot project, vraagt de VVBV zich af of er met dit soort projecten in Nederland al ervaring is opgedaan. Wordt elders in Nederland heet water gewonnen op een diepte van 2500 m. en is elders reeds ervaring opgedaan met het vullen van en het uitwisselen tussen meerdere warmteputten en koude putten? Wordt het project na 5 jaar gestopt als de ervaringen ongunstig zijn of, op welke wijze dan ook, schade kunnen opleveren? En wie is dan verantwoordelijk voor de financiële gevolgen?

Uit de vormvrije MER beoordeling op pg. 199 blijkt dat het project met betrekking tot de grondwatersystemen in de eerste vijf jaren als een pilot wordt beschouwd. Dit doet bij de VVBV de vraag rijzen of de overige milieueffecten wel voldoende zijn gewogen, zeker in verband met de woningen in de nabije omgeving.

- De geluidsbelasting wordt geminimaliseerd. De installaties zouden niet meer dan 80 dB(A) produceren. Het door ventilatieopeningen naar buiten tredend lawaai zou niet meer dan 14 dB(A) bedragen. Zekerheid daarover bestaat echter niet.
- Op het bedrijfsterrein moet regelmatig onderhoud worden verricht. Geschat wordt vijf keer per jaar klein onderhoud gedurende telkens vijf dagen en één keer per jaar groot onderhoud gedurende een maand. Daarbij moeten generatoren worden gebruikt. Dat betekent voor de omwonenden zeker 55 dagen extra geluidsoverlast gedurende de dag en de nacht.
- De VVBV vindt een bouwhoogte van 9 m. voor het pomp en compressorgebouw erg hoog. Zelfs grotere compressoren hebben een dergelijke bouwhoogte niet nodig. Door een gewijzigd ontwerp kan de bouwhoogte worden beperkt.
- De voorgestelde WKK veroorzaakt binnen een straal van 100 m. geluidsoverlast, zeker in de nachtelijke uren. De afstand van 50 m. die u hanteert is afkomstig uit het Besluit Glastuinbouw. Daar de WKK volgens het ontwerpbestemmingsplan niet in het glasconcentratiegebied van Vierpolders wordt opgericht maar daar buiten op een aparte bedrijfslocatie, moeten andere afstanden worden gehanteerd. Een WKK stoot bovendien stikstofoxiden uit en veroorzaakt daarmee luchtverontreiniging.
- Op het terrein wordt zoutzuur (HCl) opgeslagen. Een stof die bij naar buiten treden gezondheidschade bij omwonenden kan aanrichten.

- Naast de warmwaterwinning komen gas en olie mee naar boven. Gasopslag wordt niet op voorhand uitgesloten. Een dergelijke opslag vergroot het risico voor de omwonenden. Bovendien maakt gasopslag een affakkelinstallatie noodzakelijk en die veroorzaakt weer geluidsoverlast, lichtoverlast en roetuitstoot. Voldoen in dat geval nog de lage eisen van BEVI categorie SBI 3?
- Dat het terrein niet wordt bewaakt vergroot voor de omwonenden het risico.
- Daar is aangetoond dat de Strypse Wetering dient als foerageergebied voor meerdere soorten vleermuizen betekent dat lichtinstallaties naar de Strypse Wetering toe permanent moeten worden afgeschermd en niet alleen tijdens de uitvoering van het werk zoals op pg. 24 van de Toelichting wordt vermeld. In de Regels moet dan ook naast afscherming een maximumhoogte voor lichtmasten van niet meer dan 3 m. worden opgenomen. De toegestane vlaggenmasten op het terrein lijken in deze niet opportuun.

Samenvattend

De VVBV verzoekt de gemeenteraad de locatie voor de winning van aardwarmte te verplaatsen naar een locatie op het Land van Piek of binnen het bouwvlak van een deelnemende tuinder om daarmee het risico en de milieueffecten voor de tientallen omwonenden weg te nemen dan wel te verkleinen.

Ook voor de kwaliteit van het omringende polderlandschap is verplaatsing beter.

Hoogachtend,
Vereniging Verontruste Burgers van Voorne
Namens deze,

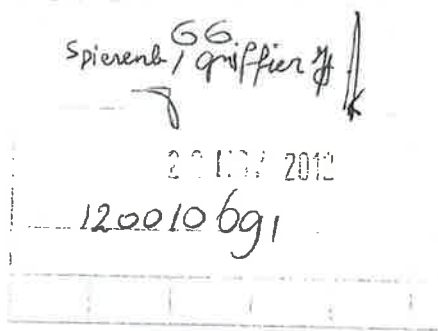
J.J.M. Braat
Secretaris

P.A.J. Thomassen
voorzitter

CC.
Pers
Gemeente Westvoorne Raadsleden
Gemeente Westvoorne College
Gemeente Westvoorne fractieass.
Gemeente Westvoorne
Provinciale Staten ZH
Gedeputeerde Staten ZH
Gemeente Brielle
Gemeente Brielle College
Gemeente Brielle Raadsleden
Milieufederatie Zuid-Holland
Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten
Stichting Duinbehoud
Stichting Natuur en Milieu
Vereniging Natuurmonumenten
WeidsofKas
Waterschap de Hollandse Delta
Stadsregio

Raad van de gemeente Brielle
Postbus 101
3230 AC BRIELLE

Datum 21 november 2012
Ons nummer 201208204/1/R4

Uw kenmerk

Onderwerp
Brielle
BP 'GeoMEC-4P'

Behandelend ambtenaar
M. Groenendijk-de Ruiter
070-4264353

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. Een afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de secretaris van de Raad van State,

mr. H.H.C. Visser

Raad van de gemeente Brielle
Postbus 101
3230 AC BRIELLE

Datum
21 november 2012

Ons nummer
201208204/2/R4

Uw kenmerk

Onderwerp
Brielle
BP 'GeoMEC-4P'
/Verzoek om voorlopige voorziening

Behandelend ambtenaar
M. Groenendijk-de Ruiter
070-4264353

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. Een afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de secretaris van de Raad van State,

mr. H.H.C. Visser

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak van de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op een verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening (artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb)) en, met toepassing van artikel 8:86 van die wet, op het beroep, in het geding tussen:

de vereniging Vereniging Verontruste Burgers van Voorne (hierna: VVBV),
gevestigd te Rockanje, gemeente Westvoorne,
appellante,

en

de raad van de gemeente Brielle,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 3 juli 2012 heeft de raad het bestemmingsplan "GeoMEC-4P" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft VVBV beroep ingesteld. VVBV heeft de voorzitter verzocht een voorlopige voorziening te treffen.

De voorzitter heeft het verzoek ter zitting behandeld op 29 oktober 2012, waar VVBV, vertegenwoordigd door drs. L. Edzes-van Loon en ing. J.J.M. Braat, en de raad, vertegenwoordigd door mr. P. van der Eijk, L.Th.H. Schmetz, beiden werkzaam bij de gemeente, D. Verbeek, wethouder, en drs. W.L. Verweij, zijn verschenen.

Voorts is ter zitting gehoord de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid GeoMEC-4P Realisatie & Exploitatie B.V, vertegenwoordigd door mr. J. Schrijnemaekers, mr. M.G.J. Maas-Cooymans, beiden advocaat te Rotterdam, ir. A.M. van der Welle, ing. J.A. van Keulen, M.C. Lammers, ing. M.M.J. Oerlemans en S. Hagedoorn MSc.

Partijen hebben ter zitting toestemming gegeven onmiddellijk uitspraak te doen in de hoofdzaak.

Overwegingen

1. In dit geval kan nader onderzoek redelijkerwijs niet bijdragen aan de beoordeling van de zaak en bestaat ook overigens geen beletsel om met toepassing van artikel 8:86, eerste lid, van de Awb onmiddellijk uitspraak te doen in de hoofdzaak.

2. Het plan maakt de realisatie van een pomphuis met bijbehorende installaties en voorzieningen ten behoeve van het aardwarmteproject van GeoMEC B.V. mogelijk. Het aardwarmteproject voorziet in de bouw van een warmtecentrale die door middel van geothermie verkregen warmte levert aan de glastuinbouw in Vierpolders. Het plangebied is gelegen in het gebied Vierpolders op de gronden op de hoek van de Prinsenweg en de Moersaatsenweg ter hoogte van huisnummer 4.

3. De raad stelt zich op het standpunt dat VVBV niet kan worden aangemerkt als belanghebbende bij het vaststellingsbesluit, aangezien het plangebied geen natuurgebied is en het werkgebied van VVBV in haar statuten is beperkt tot behartiging van de belangen van de bewoners van de gemeente Westvoorne.

3.1. Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro), kan een belanghebbende bij de Afdeling beroep instellen tegen een besluit omtrent vaststelling van een bestemmingsplan.

Ingevolge artikel 1:2, eerste lid, van de Awb wordt onder belanghebbende verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.

Ingevolge het derde lid worden ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

3.2. Voor de vraag of een rechtspersoon belanghebbende is als bedoeld in artikel 1:2, eerste en derde lid, van de Awb, is bepalend of de rechtspersoon krachtens zijn statutaire doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden een rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken algemeen of collectief belang in het bijzonder behartigt.

3.3. Ingevolge artikel 3 van de statuten van VVBV stelt zij zich ten doel de bescherming van de (internationaal befaamde) natuurgebieden van en in de nabijheid van Voorne en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners van Voorne, alsmede de behartiging van de belangen van de bewoners van de gemeente Westvoorne, welke belangen verband houden met de woon- en leefomgeving van voornoemde bewoners, één en ander in de meest ruime zin des woords.

3.4. Anders dan de raad stelt, is het werkgebied van VVBV niet beperkt tot de gemeente Westvoorne, maar heeft dit betrekking op het eiland Voorne (thans: Voorne Putten). Het plangebied ligt binnen de gemeentegrenzen van Brielle. De gemeente Brielle maakt deel uit van het voormalige eiland Voorne. Gelet hierop volgt de voorzitter de raad niet in zijn standpunt dat VVBV gezien haar territoriale doelstelling, gezien in samenhang met haar feitelijke werkzaamheden, niet in een rechtstreeks bij het besluit betrokken belang wordt geraakt. De voorzitter is van oordeel dat VVBV als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb is aan te merken.

4. VVBV kan zich niet verenigen met de keuze van de raad om het voorziene aardwarmteproject op onderhavige locatie te realiseren. Volgens VVBV is het zogenoemde "Land van Piek" een betere locatie om dit project te realiseren, aangezien deze locatie is gelegen in het glastuinbouwconcentratiegebied en op deze locatie ook de proefboring heeft plaatsgevonden. VVBV voert aan dat door te kiezen voor een locatie in het zogenoemde Land van Piek het plangebied behouden kan blijven voor waterberging en de realisering van een ecologische verbindingszone. Verder voert VVBV aan dat onderhavige locatie niet is gekozen alleen vanwege de geschikte samenstelling van de bodem voor het aardwarmteproject, maar ook omdat de gronden in het plangebied goedkoper waren om te verwerven dan de tuinbouwgronden in het zogenoemde Land van Piek.

4.1. De raad heeft beoordelingsvrijheid bij de keuze van een locatie voor een bestemming. De raad dient bij de vaststelling van een plan een afweging te maken van alle bij dat plan betrokken belangen. De voor- en nadelen van de alternatieven dienen in die afweging te worden betrokken.

Ten aanzien van de door VVBV voorgestelde locatie in het zogenoemde Land van Piek heeft de raad naar voren gebracht dit gebied te willen behouden voor glastuinbouwbedrijven. Ter zitting heeft de raad daarbij naar voren gebracht dat op 25 maart 2011 reeds een omgevingsvergunning voor bouwen is verleend aan een tuinder om zich te vestigen op gronden in

het zogenoemde Land van Piek. Deze vergunning is onherroepelijk geworden. Aan de hand van een tekening van de bouwplannen van de tuinder heeft de raad toegelicht dat onvoldoende ruimte over is voor de realisering van het aardwarmteproject op deze door VVBV gewenste locatie. Verder heeft de raad zich op het standpunt gesteld dat het plangebied de meest geschikte locatie is voor het aardwarmteproject vanwege de aanwezigheid van een geologische laag die water bevat met een voldoende hoge temperatuur voor verwarming van de kassen. Daarnaast voldoet het plangebied volgens de raad aan de randvoorwaarden voor de boorlocatie, te weten dat de putten midden in het reservoir op voldoende afstand van breuken gesitueerd moeten kunnen worden, er voldoende afstand is tussen de productieput en injectieput, er voldoende beschikbare meetgegevens zijn, de kans op het aantreffen van een ophoping van andere stoffen dan geothermisch water zo klein mogelijk is en dat er een zo kort mogelijke transportafstand is van de ondergrond naar de bovengrond. Volgens de raad zal rekening worden gehouden met de waterberging. Over de ecologische verbindingszone is in de plantoelichting vermeld dat het projectgebied zelf buiten de provinciale ecologische verbindingszone ligt, maar in het zuiden wel direct grens aan de De Strijpsche Wetering. De Strijpsche Wetering maakt onderdeel uit van de provinciale ecologische verbindingszone de Gotezoom. Volgens de plantoelichting heeft het plan geen effect op de ecologische oeverinrichting ten behoeve van deze ecologische verbindingszone, aangezien voldoende afstand wordt aangehouden.

4.2. In hetgeen VVBV heeft aangevoerd alsmede gelet op de door de raad gegeven motivering ziet de voorzitter geen aanleiding voor het oordeel dat de raad onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar mogelijke alternatieve locaties voor het aardwarmteproject. Het door VVBV aangevoerde geeft de voorzitter dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat de raad niet in redelijkheid voor de onderhavige locatie heeft kunnen kiezen voor de realisering van het aardwarmteproject en niet in voldoende mate de voor- en nadelen van de alternatieven heeft afgewogen.

5. VVBV betoogt dat de raad onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de gevolgen van het aardwarmteproject voor het woon- en leefklimaat voor omwonenden. Daarbij wijst zij vooral op de geluidhinder die omwonenden kunnen ondervinden. Volgens VVBV gaat het hier gaat om een experimenteel project, zodat niet vaststaat of de installaties die in de berekening in het akoestisch rapport zijn betrokken ook daadwerkelijk gebruikt zullen worden. In dat kader voert zij aan dat op een andere locatie in Nederland, waar een aardwarmteproject is gerealiseerd, uiteindelijk zwaardere pompen nodig bleken te zijn dan op voorhand was voorzien.

5.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Bedrijf" aangewezen gronden bestemd voor (a) installaties voor permanente onttrekking van warmte aan de diepe ondergrond door middel van het oppompen van grondwater, tijdelijke temperatuursverhoging van het grondwater, overdracht van warmte en infiltratie van retourwater en de scheiding en zuivering daarvan; (b) een stookinstallatie; (c) bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals groen, water,

nutsvoorzieningen, parkeervoorzieningen, toegangswegen, tijdelijke opslagvoorzieningen en laad- en losvoorzieningen.

Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder a, voorzover hier van belang, dienen gebouwen, installaties zoals genoemd in lid 3.1, onder a en b, en bouwwerken, geen gebouw zijnde, binnen het bouwvlak te worden gebouwd, waarbij geldt dat ten hoogste 50% van het bouwvlak met gebouwen mag worden bebouwd.

Ingevolge artikel 3, lid 3.2, onder b, geldt, indien de stookinstallatie zoals genoemd in lid 3.1 onder b een thermisch vermogen heeft tussen 2,5 en 75 megawatt, in aanvulling op het gestelde onder a dat, de gevel van het gebouw waarin de stookinstallatie wordt geplaatst, op ten minste 20 m achter de naar de weg toe gekeerde bouwvlakgrens gebouwd dient te worden.

Ingevolge artikel 3, lid 3.3, aanhef en onder a, kan het bevoegd gezag bij een omgevingsvergunning afwijken van de gestelde 20 m afstand van de gevel van het gebouw waarin de stookinstallatie wordt geplaatst tot aan de bouwvlakgrens zoals opgenomen in lid 3.2 onder b, met inachtneming van het volgende; door middel van akoestisch onderzoek dient aangetoond te zijn dat in een representatieve bedrijfssituatie ter plaatse van geluidgevoelige objecten wordt voldaan aan de etmaalwaarde van 45 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) en aan de etmaalwaarde van 70 dB(A) voor het maximaal geluidniveau ($L_{A,max}$).

5.2. De raad stelt zich op het standpunt dat omwonenden geen nadelige effecten zullen ondervinden van het aardwarmteproject, aangezien de installaties inpandig zullen worden gerealiseerd. Met betrekking tot het aspect geluid stelt de raad dat uit het aan het plan ten grondslag liggende akoestisch rapport van 23 mei 2012 volgt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ter plaatse van geluidgevoelige bestemmingen niet hoger zal zijn dan 45 dB(A) etmaalwaarde. Het maximaal geluidniveau zal in de dagperiode niet hoger zijn dan 70 dB(A) en in de avond- en nachtperiode niet hoger dan 58 dB(A). Op basis van de resultaten in het akoestisch rapport stelt de raad dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

5.3. In het akoestisch rapport is uitgegaan van de representatieve bedrijfssituatie. VVBV heeft niet aannemelijk gemaakt dat de raad zich niet op de uitkomsten in het akoestisch rapport heeft mogen baseren. In het aangevoerde kan geen aanleiding worden gevonden voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan een aanvaardbare akoestische situatie mogelijk maakt. Voor zover VVBV heeft aangevoerd dat mogelijk andere installaties worden gebruikt, dan de installaties waarmee is gerekend in het akoestisch rapport, overweegt de voorzitter dat dit aspect in het kader van de milieuregelgeving moet worden bezien.

Gelet op het voorgaande ziet de voorzitter geen grond voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de nabijgelegen woningen voldoende is gewaarborgd.

6. VVBV betoogt dat de financiële uitvoerbaarheid van het plan onvoldoende is gewaarborgd, aangezien met slechts acht tuinders contracten zijn afgesloten en deze contracten een looptijd hebben van vijf jaar. Volgens VVBV is niet duidelijk of na deze periode het project nog in stand kan worden gehouden. Verder betoogt VVBV dat onvoldoende is gewaarborgd dat de raad niet aansprakelijk wordt gesteld voor eventuele optredende schade als gevolg van het plan.

6.1. De raad brengt naar voren dat GeoMEC-4P B.V. een samenwerkingsverband is tussen de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid Hydreco GeoMEC B.V. en T4P Project B.V. Volgens de raad heeft GeoMEC-4P B.V. met een achttal tuinders leveringscontracten afgesloten voor vijftien jaar, waarmee de inkomsten voor het grootste deel gewaarborgd zijn. De raad stelt dat GeoMEC-4P B.V. als eigenaar van de desbetreffende gronden, zorg zal dragen voor de noodzakelijke financieringen, waaronder ook rijkssubsidies. Het feit dat gesproken wordt over een periode van vijf jaar heeft volgens de raad te maken met de pilots die worden gehouden in het kader van warmte- en koudeopslag op 200 m diepte. De raad brengt daartoe naar voren dat op grond van het Waterplan Zuid-Holland 2010-2015 aan de initiatiefnemers de mogelijkheid wordt geboden om pilots voor de opslag van warmte met een hoge temperatuur in de ondergrond uit te voeren. Deze pilots zijn er volgens de raad op gericht om het beleid van de provincie mogelijk aan te passen, maar staan los van de aardwarmteputten en de levering van aardwarmte zelf.

6.2. Ter zitting is toegelicht dat het voor de tuinders voordeliger is om mee te doen aan het aardwarmteproject, omdat zij dan duurzame aardwarmte krijgen geleverd tegen een stabiel prijsniveau dan het geval is wanneer de tuinders voor hun warmtebehoeften gebruik moeten maken van aardgas. GeoMEC-4P heeft naar voren gebracht bij het sluiten van de leveringscontracten voor een periode van 15 jaar de financiële draagkracht van de tuinders te hebben betrokken.

Voorts is in de plantoelichting vermeld dat de initiatiefnemer met de gemeente Brielle een planschadeovereenkomst zal sluiten, zodat de gemeente in zoverre geen financieel risico loopt.

6.3. Gelet op het voorgaande ziet de Afdeling in het betoog van VVBV geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan financieel-economisch uitvoerbaar is.

7. VVBV betoogt dat het plan er ten onrechte niet in voorziet dat het terrein permanent bewaakt wordt.

7.1. Naar het oordeel van de voorzitter is bewaking van het terrein geen aspect dat zich leent voor regeling in de planregels. De raad heeft terecht afgezien van het opnemen van een dergelijke planregel.

8. VVBV kan zich voorts niet verenigen met de in het plan toegestane bouwhoogte van 9 m voor gebouwen. Volgens VVBV past deze bouwhoogte

niet in de omgeving en is deze niet noodzakelijk voor het gebouw waarin de installaties zijn voorzien.

8.1. De raad stelt zich op het standpunt dat voor kassen en bedrijfsgebouwen in het glastuinbouwconcentratiegebied dezelfde bouwhoogte geldt en dat in het bestemmingsplan "Landelijk gebied" een bouwhoogte van 10 m is toegestaan. Verder is het volgens de raad voor het inpandig plaatsen van de installaties nodig dat het gebouw een nokhoogte van 9 m heeft.

8.2. Naar het oordeel van de voorzitter heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de in het plan voorgeschreven maximale bouwhoogte van 9 m ruimtelijk aanvaardbaar is en noodzakelijk is voor het te realiseren aardwarmteproject. De raad heeft daarbij in aanmerking mogen nemen dat de bouwhoogten voor kassen en bedrijfsgebouwen in het nabij gelegen glastuinbouwconcentratiegebied eenzelfde maximale bouwhoogte geldt.

9. VVBV heeft voorts de door haar naar voren gebrachte zienswijze herhaald en ingelast. In de overwegingen van het bestreden besluit is ingegaan op deze zienswijze. VVBV heeft in het beroepschrift, noch ter zitting redenen aangevoerd waarom de weerlegging van de zienswijze in het bestreden besluit onjuist is.

10. Het beroep van VVBV is in zoverre ongegrond.

11. VVBV betoogt dat motivering van de raad om geen exploitatieplan op te stellen onvoldoende is.

11.1. Ingevolge artikel 6.12, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro), voor zover hier van belang, kan de gemeenteraad, in afwijking van het eerste lid, bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan besluiten geen exploitatieplan vast te stellen, indien het verhaal van kosten over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is.

Ingevolge artikel 8.2, eerste lid, aanhef en onder h, voor zover hier van belang, kan een belanghebbende bij de Afdeling beroep instellen tegen het besluit omtrent vaststelling van een exploitatieplan voor gronden, begrepen in een gelijktijdig vastgesteld bestemmingsplan.

Ingevolge het vijfde lid, voor zover hier van belang, wordt als belanghebbende bij een besluit als bedoeld in artikel 6.12, eerste en tweede lid, van de Wro, in elk geval aangemerkt degene die een grondexploitatieovereenkomst heeft gesloten met betrekking tot de in het desbetreffende besluit opgenomen gronden, of die eigenaar is van die gronden.

Ingevolge artikel 1:2, eerste lid, van de Awb, wordt onder belanghebbende verstaan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.

11.2. Het beroep van VVBV is gericht tegen het niet vaststellen van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, en artikel 6.18 van de

Wro. Indien de raad in dit geval een exploitatieplan zou hebben vastgesteld, zou VVBV niet als belanghebbende kunnen worden aangemerkt bij het exploitatieplan. Daartoe is van belang dat zij geen grondexploitatieovereenkomst als bedoeld in artikel 8.2, vijfde lid, van de Wro heeft gesloten met betrekking tot gronden in het plangebied, geen eigenaar is van gronden in dat gebied en ook anderszins niet is gebleken van belangen van VVBV die rechtstreeks betrokken zijn bij de vaststelling van een exploitatieplan.

Gelet hierop kan VVBV evenmin worden aangemerkt als belanghebbende bij het niet vaststellen van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, en artikel 6.18 van de Wro. Het beroep van VVBV is in zoverre niet-ontvankelijk.

12. Gezien het vorenstaande bestaat aanleiding het verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening af te wijzen.

13. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het beroep niet-ontvankelijk voor zover dat is gericht tegen het niet vaststellen van een exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, en artikel 6.18 van de Wet ruimtelijke ordening;
- II. verklaart het beroep ongegrond;
- III. wijst het verzoek af.

Aldus vastgesteld door mr. P.B.M.J. van der Beek-Gillessen, als voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. T.L.J. Drouen, ambtenaar van staat.

w.g. Van der Beek-Gillessen
voorzitter

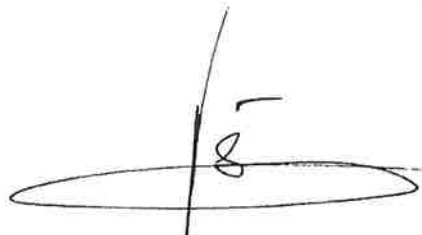
w.g. Drouen
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 21 november 2012

590.

Verzonden: 21 november 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line underneath.

mr. H.H.C. Visser

Bezwaren

De QRA studie die de veiligheidsrisico's beschrijft van het project, Tebodin,3413377, rev F, gedateerd 20 september 2012, is ons inziens niet meer juist en moet opnieuw worden uitgevoerd omdat:

1. De ontstekingskans van de energie-inhoud van de ontgasser/gasopslag bij breuk is toegenomen door de toevoeging van:
 - a. een zeer nabij de ontgasser/gas-opslag staande fakkel
 - b. hulpketel
 - c. warmte-kracht-eenheid.Tebodin spreekt zich in haar studie geheel niet uit over de ontstekingsbronnen, zodat volkomen onduidelijk welke aard het risico heeft (drukgolf vanuit 75 bar gasopslag, dan wel gaswolk explosie)
2. Het risico op lekkages en breuken, zowel voor de leidingen als de gasopslag als overige componenten, is aanmerkelijk hoger dan de in het programma gebruikte standaard faalkansen omdat sprake is van zeer corrosief bronwater.
3. Het risico op falen van de ontgasser/gasopslag is nog hoger door scaling en lokale gasophoping, waardoor er zich zeer bijzondere corrosie processen kunnen voordoen op het scheidingsvlak tussen gas en water.
4. Risico op pijpbreuk hoger is omdat door het hoge gasgehalte een twee fasen systeem, gas en water, kan ontstaan na een spanningsonderbreking waardoor bij weder-inschakeling waterslag kan ontstaan.

Ad 1. Energie-inhoud ontgasser/gasopslag

In de Tebodin studie bedraagt de druk in de gasopslag 75 bar bij een inhoud van 150 m³; dit komt overeen met de equipment lijst GeoMec-4P. In de P&ID van VB-Climate is sprake is van een maximum druk van 16 bar.

Onder de aanname van een gasinhoud van 30 % van het volume; d.w.z. 45 m³ gas is sprake van een energie-opslag van 22.345 MJ bij 16 bar, of 106.818 MJ bij 75 bar. Overeenkomend met 4 ton TNT of 20 ton TNT.

Ad 4 toepassing van het standaard programma

Wij menen dat er momenteel zo weinig ervaring is met de exploitatie van Geothermie-projecten, dat het niet juist is gelet op de corrosieve eigenschappen van het bronwater, uit te gaan van standaard pijpbreek cijfers. Deze mening wordt ondersteund door:

1. Het handboek Geothermie deel 1 van het Ministerie van Economische Zaken, waarin nadrukkelijk wordt gewaarschuwd voor corrosie,
2. het rapport: Risicoberekeningen volgens voorschrift; een ritueel voor vergunningverlening, van de heren Kerstens, v. Xanten en Pietersen, waarin zij waarschuwen voor het onterecht toepassen van een standaardberekening voor niet standaard situaties.

Wij gaan er vanuit dat bij andere uitkomsten van een nieuwe QRA, alle overige studies en plannen worden aangepast.

Opmerking m.b.t. directievoering

Wij menen dat een externe audit nodig is op de directievoering van het project, omdat de directie van het project geen uitvoering heeft gegeven aan de in het Handboek Geothermie deel 2 blz. 6 aangegeven PDCA cyclus, die moet borgen dat de boven geconstateerde belangrijke modificaties in de installatie, die leiden tot een hoger risico voor Veiligheid en Gezondheid, adequaat behandeld worden. In de voorliggende situatie had een MOC (Management of Change)-procedure, blz. 17 handboek, gestart moeten worden, zodat aanpassingen aan de HAZOP/HAZID, QRA, het VG document, VMS-systeem, calamiteiten plan, opleidingen en documentatie automatisch zouden volgen.

Dat wij niet alleen staan in onze zorgen over de directievoering, blijkt uit de brief van 1 september 2016 van EZ, afd. Staatstoezicht op de Mijnen, waarin zij meldt dat na analyse van risico's en risico- managementplannen er verbeterpunten genoemd gaan worden.